ЭХҮА-тай амины орон сууцны санхүүжилтийн Загвар төсөл.

Илтгэгч : С.Цэрэндаш
GIZ, Бүрэлдхүүн хэсгийн менежер

1992 - 2022

германы хамтын ажиллагаа
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

БҮСИЙН СУРГАЛТ

Загвар төслийн зорилго

УБ хотын гэр хороололд эрчим хүчний хэмнэлт (ЭХХ)-тэй амины орон сууц худалдан авч буй иргэдэд техникийн болон санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх **санхүүжилтийн хэрэгсэл** бий болгох.

Энэхүү хэрэгсэл нь ЭХХ-тэй сууц худалдан авахад түлхэц өгөх хязгаарлагдмал хүрээний дэмжлэг бөгөөд **олон нийтийн мэдлэг ойлголтыг дээшлүүлэх**, **эрэлтийг дэмжих**, ЭХХ-тэй амины орон сууцны **ипотекийн зээл**-ийг зах зээлд нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилготой.

Оршил

- Нийслэлийн хүн амын 60% орчим хувь нь (200,000 гаруй өрх) гэр хороололд дулаалга муутай байшин, гэрт амьдардаг
- ЭХХ-тэй сууцанд дэмжлэг үзүүлэх санхүүжилтийн хэрэгсэл байдаггүй буюу дутмаг
- Төслийг Монголын Банкны Холбоо (МБХ), Монголын Тогтвортой Санхүүгийн Холбоо (ТоС) хамтран хэрэгжүүлсэн
- GIZ-ээс МБХ-д 237,000 еврогийн буцалтгүй тусламж олгосон (2019 онд гэрээ байгуулсан)
- 50 хүртэлх өрхөд буцалтгүй тусламж олгох боломжтой.

Загвар төсөл – *Эрчим хүчний хэмнэлттэй орон сууцны санхүүжилт*

Загвар төслийн хүрээнд Монголын Банкны Холбоо (МБХ) болон ToC Холбоотой хамтран ЭХХ-тэй амины орон суу **Санхүүжилтийн схем**-ийг **хөгжүүлж** нэвтрүүлсэн.

Дэлгэрэнгүйг Facebook link: ToC/MSFA

Техникийн шалгуур, нөхцөл:

- Барилгын ЭХХ нь **нормд зааснаас 20%-иар илүү байх**
- **Эрчим хүчний аудит** хийх
- Барилга < **70.0** м2
- Өртөг < **80.0** сая ₮
- Үндсэн дэд бүтэцтэй

Санхүүжилтийн схем:

- **30%** - Буцалтгүй тусламж (**18 сая** ₮ хүртэлх татаас)
- **10%** - Урьдчилгаа төлбөр
- **60%** - Моргейжийн зээл олгох (хүү: **6-12**%)
- **Моргейжийн** зээлийн шаардлага хангах

GIZ төслөөс зураг төслийг баталж эрчим хүчний гэрчилгээ олгосон:

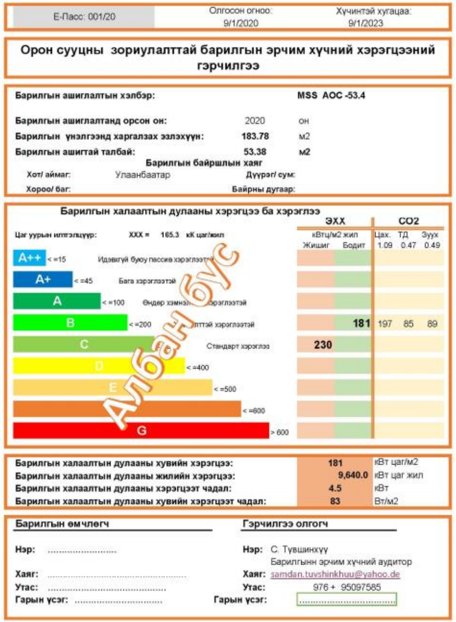

Е-Пасс: 001/20	Олгосон огноо: 9/1/2020	Хүчинтэй хугацаа: 9/1/2023

Орон сууцны зориулалттай барилгын эрчим хүчний хэрэгцээний гэрчилгээ

Барилгын ашиглалтын хэлбэр:	**MSS AOC -53.4**	
Барилгын ашиглалтанд орсон он:	2020	он
Барилгын үнэлгээнд харгалзах эзлэхүүн:	**183.78**	м2
Барилгын ашигтай талбай:	**53.38**	**м2**

Барилгын байршлын хаяг

Хот/ аймаг: Улаанбаатар — Дүүрэг/ сум:
Хороо/ баг: — Байрны дугаар:

Барилгын халаалтын дулааны хэрэгцээ ба хэрэглээ

Цаг уурын илтгэлцүүр: ХХХ = 165.3 кК цаг/жил

Ангилал		Тайлбар	ЭХХ кВтц/м2 жил Жишиг	ЭХХ Бодит	CO2 Цах. 1.09	CO2 ТД 0.47	CO2 Зуух 0.49
A++	< =15	Идэвхгүй буюу пассив хэрэглээтэй					
A+	< =45	Бага хэрэглээтэй					
A	< =100	Өндөр хэмнэлттэй хэрэглээтэй					
B	< =200	…лттэй хэрэглээтэй		**181**	197	85	89
C		Стандарт хэрэглээ	**230**				
D	< =400						
E	< =500						
	< =600						
G	> 600						

Албан бус

Барилгын халаалтын дулааны хувийн хэрэгцээ:	**181**	кВт цаг/м2
Барилгын халаалтын дулааны жилийн хэрэгцээ:	**9,640.0**	кВт цаг жил
Барилгын халаалтын дулааны хэрэгцээт чадал:	**4.5**	кВт
Барилгын халаалтын дулааны хувийн хэрэгцээт чадал:	**83**	Вт/м2

Барилгын өмчлөгч

Нэр: ....
Хаяг: ....
Утас: ....
Гарын үсэг: ....

Гэрчилгээ олгогч

Нэр: С. Түвшинхүү
Барилгынн эрчим хүчний аудитор
Хаяг: samdan.tuvshinkhuu@yahoo.de
Утас: 976 + 95097585
Гарын үсэг: ....

Загвар төсөл – *Эрчим хүчний хэмнэлттэй сууцны санхүүжилт*

Technology transfer | **Capacity building** | Policy, regulations

Загвар төсөл – *Эрчим хүчний хэмнэлттэй сууцны санхүүжилт*

Сууцтай болох үе шат, зураглал

ЭХХ-тэй **загвар сууцны видео үзэх**

Холбоос: *https://www.facebook.com/toc.mn/videos/586727711986869*

ЭХХ-тэй сууцны **виртуал аялал**

Холбоос: https://www.facebook.com/toc.mn/videos/378966720104424

ЭХХ-тэй сууцны гарын авлага (e-brochure),

Холбоос: Facebook link: ToC/MSFA

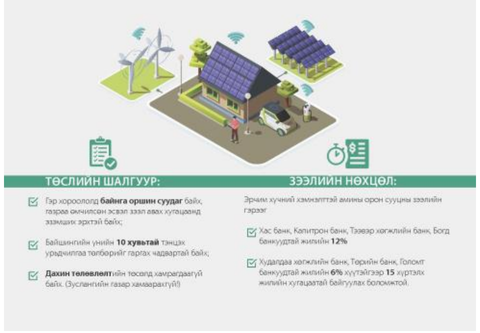

Зочны өрөө, гал тогоо	30.81 мкв
Унтлагын өрөө	7.76 мкв
Ариун цэврийн өрөө	5.02 мкв
Гонх	5.75 мкв
Нийт талбай	**49.4 мкв**
Эрчим Хүчний хэмнэлт	38%
1 мкв үнэ /НӨАТ багтсан/	1.47 сая
Нийт үнэ /НӨАТ багтсан/	**72.6 сая**

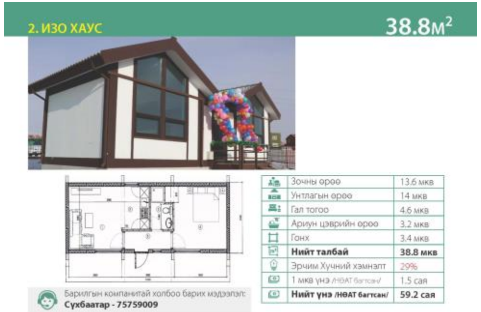

Зочны өрөө	13.6 мкв
Унтлагын өрөө	14 мкв
Гал тогоо	4.6 мкв
Ариун цэврийн өрөө	3.2 мкв
Гонх	3.4 мкв
Нийт талбай	**38.8 мкв**
Эрчим Хүчний хэмнэлт	29%
1 мкв үнэ /НӨАТ багтсан/	1.5 сая
Нийт үнэ /НӨАТ багтсан/	**59.2 сая**

Загвар төсөл – *Эрчим хүчний хэмнэлттэй сууцны санхүүжилт*

ҮР ДҮН

- 17 компанийн ЭХХ-тэй сууцны **24 зураг төсөл** баталсан (GIZ Төсөл)
- Төслийн хүрээнд УБ хотын гэр хороололд ЭХХ-тэй **26 амины орон сууц баригдсан**
- Банкны салбар эрчим хүчний хэмнэлттэй орон **сууцны нийлүүлэлтийн сүлжээг санхүүжилтийн схемтэй нь хамт цогцоор нь турших** үнэ цэнтэй туршлага хуримтлуулсан.

giz

Technology transfer | Capacity building | Policy, regulations

Загвар төсөл – *Эрчим хүчний хэмнэлттэй сууцны санхүүжилт*

ГОЛ ҮР ДҮН

Иргэд ЭХҮА-тай амины орон сууц барих ипотекийн зээлд хамрагдах боломжтой болж байна

- **БХБЯ-аас 2 журам баталсан** (2021 оны 7 дугаар сарын 1-нээс дагаж мөрдөх).
  - "Амины орон сууц барихад захиалагчийн техникийн хяналтыг хэрэгжүүлэх журам"
  - "Барилгын эрчим хүчний хэрэглээний гэрчилгээ олгох журам"
- **Амины орон сууцны ипотекийн зээл**-ийг арилжааны 7 банк санал болгож байна. Үүний хоёр нь ногоон зээлийн бүтээгдэхүүн санал болгож байна.
- **Монголын Ногоон Санхүүгийн Корпорац** (MGFC) санхүүжилтийн схемийг ашиглан **4700 ЭХХ-тэй байшинд** ногоон зээл олгоно.
  - **Уур амьсгалын ногоон сан** (GCF) MGFC-д 27 сая долларын буцалтгүй тусламж (нийт 50 сая долларын төсөл) олгохоор шийдвэрлэсэн.

Холбоос: *Facebook ToC/MSFA*

ЭХҮА-тай санхүүжилтийг бүрэн циклээр нь туршсан!

Агаарын бохирдол, CO2 ялгаруулалт бууралт:

- Айл бүрийн хэмнэлт: 3 тн нүүрс/жил =7 тн CO2/жил
- 30 жилийн хэмнэлт: 90 тонн нүүрс = 210 тонн CO2

3950 өрх GIZ төслийн шаардлагын дагуу амины орон сууцаа барьж, дулаалбал 30 жилийн хугацаанд **830,000 тонн CO2** хэмнэх боломжтой.

Энэ нь Монгол Улсын барилгын салбарын амлалттай тэнцэнэ (2030 онд нийт 830'000 тонн хэмнэх).

Үр нөлөө: ЭХХ-тэй сууцны талаар **BBC Story Works "Humanizing Energy"** баримтат киног эндээс үзнэ үү.

Холбоос: https://www.bbc.com/storyworks/humanising-energy/a-healthier-home-environment

giz

Загвар сууц

СХД-ийн Тахилт, 122-р цэцэрлэгийн газар дээр ЭХХ-тэй **5 загвар сууц** баригдсан

УБ хотын гэр хороололд баригдсан эхний амины орон сууц

- Чингэлтэй дүүрэг (“Хүчит Шонхор” захын ойролцоо)
- Буйман харш ХХК
- Байшингийн талбайн хэмжээ: 54м2
- Хана: EPS Thermo блок
- Төрийн банкнаас моргейжийн зээл олгосон
- Татаас: 18.0 сая төгрөг
- Эрчим хүчний аудит хийсэн

giz

Үр дүнгээс – *Эрчим хүчний хэмнэлттэй сууц*

Монголд анх удаа ногоон барилгын гэрчилгээ олгов

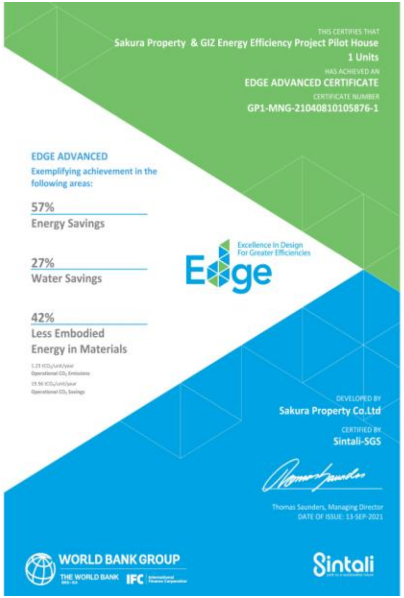

- 2020 онд **“Sintali-SGS” компани** Баянгол дүүрэгт Сакура Проперти ХХК-ийн байшинд **аудит хийж**, **EDGE ногоон барилгын гэрчилгээ олгосон**.
- GIZ төсөл нь EDGE үнэлгээ болон гэрчилгээг санхүүжүүлсэн. ***Байшингийн видео үзэх, Холбоос***: https://www.facebook.com/passivhouseongolia

Байшин өмчлөгчөөс хийсэн танилцуулга, Холбоос:

https://www.facebook.com/toc.mn/videos/476208754150470/

giz

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Registered offices
Bonn and Eschborn

Friedrich-Ebert-Allee 32 + 36
53113 Bonn, Germany
T +49 228 44 60 - 0
F +49 228 44 60 - 17 66

Dag-Hammarskjöld-Weg 1 - 5
65760 Eschborn, Germany
T +49 61 96 79 - 0
F +49 61 96 79 - 11 15

E info@giz.de
I www.giz.de

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH